

miroljubnega značaja in poštenega življenja. Imel je že delj časa znanje z dekletom, ki ga je pa, kakor se sliši, vodila za nos. Hotel jo je pripeljati na dom, kar so mu pa mati-vdova in drugi domači odsvetovali, oziroma hranili, ker jim ni bila po volji. Usodnega dne mu je, kakor se govori, izvoljenka baje odpovedala, češ, posestva ti mati ne da, mene je že tega sram. To ga je gnalo v obup. Vzel je doma vrh, hoteč se obesiti, kar mu je pa brat odvzel, in nato tudi verigo. Tolazbe od strani, ki bi to lahko preprečile, menda ni bilo. In to ga je pognalo v smrt.

Reven invalid s 100% delazmožnosti prosi usmiljenega srca pomoči v obliki stare obleke za otroke in v denarju. Sem oče šesterih mladoletnih otrok, sam sem težko bolan na ledvicah in pljučah, tako da ne morem nič zaslužiti. Živimo v velikem pomanjkanju glede živeža in glede obleke. Vsako podporo sprejema za ubogega in revnega invalida: Uprava »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru.

Posten najditelj. Bilo je letos o Veliki noči, ko sem se po opravih vozil s hčerko in sinom v Maribor. Na cesti čez Lajtersberg v mesto je zgubila moja hčerka večjo svojo denarja, kar pa ni takoj opazila. Za nami se je pripeljal neki gospod z gospo ter nam velel voz ustaviti in vpraša, če ni kateri od nas česa zgubil. Ko je moja hčerka vsa preplašena potrdila, da je zgubila knjižico z denarjem, ji je gospod dal ves znesek nazaj, rekoč: »Ne zahtevam nič najdnine, le to si dobro zapomnite: če boste vi kdaj kaj našli, dajte vse pošteno nazaj.« Postenemu najditelju izrekam tem potom najpristrčnejšo zahvalo. — Janez Rokavec, župan v občini Zice.

Darovi za Dijaško večerjo v mesecu aprilu: Knjigovez Koračin v Mariboru 100 din., dr. Anton Jerovšek, zgubljeno stavo 100 din.; poštni višji kontrolor Fr. Čuš dobijeno stavo 75 din., nabrani denar pri žegnu v Slivnici pri Mariboru 71 din., učiteljica Strašek Marica v Pilštanju 50 din., A. P. v Mariboru 35 din., spiritual V. Skuhala v Mariboru 30 din., 6. gimnazijski razred kot ostanek za venec na grob + dr. Medveda 21 din., Duh Roza 10 din. Vsem darovalcem pristrčna zahvala! Ne pozabite Dijaške večerje zdaj proti koncu šolskega leta! In Dijaška večerja potrebuje zelo pomoči! — Darovi se pošiljajo na Dijaško večerjo, Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Na sedmini po rajnem možu g. Jožefu Habjanič na Ljšanji se je nabralo za hrano revnim dijakom 185 din.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Pri nas smo v soboto, dne 25. m. m. hranili k večnemu počitku gospo Antonijo Burgraf. Zahvaljujemo se č. g. župniku, g. kaplanu ter pevkam za žalostinke, kakor tudi vsem drugim, ki so se udeležili pogreba. Bodi ji zemljica lahka! — J. Čaplo.

Vurberg. Veseli dan 1. maja je prinesel žalost v hišo Čehovo v Krčevinah. Nemila smrt je namreč utrgala družini očeta in skrbnega gospodarja v najboljši moški dobi 47 let. Rajni zapuščila žena s peterimi nepreskrbljenimi otroci. Počivaj v miru, dragi France!

Vurberg. V »Slovenskem Gospodarju« z dne 23. m. m. je poročal dopisnik od Sv. Martina, kako je tamkajšnji knjigovez Janko agitiral za volitve in obljubljal bogve kaj vse. Tudi naš vurberški Janko je zapustil šolsko poslopje ter se podal na agitacijo po župniji ter obljubljal, kako bodo delili graščinsko zemljo, če bodo volili takozvani narodni ploh. Sedaj pa tri mesece po volitvah. Dr. Pivko je bil sicer izvoljen in ima baje veliko moč v parlamentu, a volilci čakajo na graščinsko zemljo, pa nič ni, pač pa je dr. Pivko glasoval za nove davke, katere bo bridko občutil celo vsak delavec. Posebno se je naš Janko na svojem volilnem pohodu vrgel na klerikalce in duhovnike, ki po njegovem mnenju skrbijo samo za svoj žep. No, kdo pa potem skrbi za duše faranov, ako ne č. g. župnik? Velikega junaka se je pokazal naš Janko neki zvečer pred volitvami v gostilni Klemenčič, kjer je razgret od dobre vinste kapljice skočil na stol ter kričal tamošnjim gostom, da naj volijo vsi narodni ploh, da bomo klerikalce uničili in jih tudi moramo uničiti. G. nadučitelj, Vurberg je že stara trdnjava, katero je že rajni »Stajerčev« urednik Linhart naskakoval, pa smo vse napade odbili, zato se tudi Vurberški napadov ne strašimo, ampak jih bomo odbijali, da Vam bo zvenelo po Vaših liberalnih ušesih.

Vurberg. Pred kratkim je prinesel »Slovenec« poročilo, da je bil na predlog velikega župana mariborske oblasti premeščen g. Mirko Lešnik, stalni šolski upravitelj šestredne osnovne šole z eno vspešnico in otroškim vrtcem v Marenbergu na šolo k Sv. Duhu na Stari gori. Ker je tukajšnji šolski upravitelj Janko Lešnik brat Mirkota Lešnik, bi bilo pač kaj primerno, da bi se malo zavzel za brata pri velikem županu, s katerim je gotovo v velikem demokratskem prijateljstvu, ker je bil baje na njegovem poslovnem večeru, ko se je poslavljaj iz Ptuja kot okrajni glavar. G. šolski upravitelj Janko, potegnite se za svojega brata, da ga ne bodo Vaši demokratski voditelji po nedolžnem preganjali.

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 1. maja je pri nas ležalo pet oseb na mrtvaškem odru. Prvi med njimi je bil mlad mož, 31 let star, ugleden in spoštovan Matevž Kozar. V četrtek zjutraj je šel na zidarijo, popoldan ga pripeljejo mrtvega domov, ker je baš nekaj zidovja padlo na njega. Bil je pri priči mrtve. Mož, kakor je bil on, si pač zasluži, da spregovorimo par besed o njem. Bil je mladenič, ko je deloval kot odbornik-knjižničar pri bralnem društvu in bil tudi član Orla; bil je zaveden Slovenec, delaven in varčen. Sedaj pa kot mož je delal in skrbel za svojo družino, vsake ura mu je bila draga. Trdno prepričan je bil, da je edino prava stranka. S teboj zgrubimo delavnega moža, katerega bomo večkrat pogrešali. Bog nam daj več takih mož! Tebi pa, Matevž, bodi Bog plačnik, njegovi družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Sv. Ana v Slov. gor. Človek je kakor trava na polju, kakor rožica pricvete in zopet odcvete in ne ostane; te besede svetega pisma mi pridejo v spomin, ko poslušam tužno pesem anovskih zvonov na belo nedeljo zvečer. Naznanjali so nam prežalostno vest, da je dne 14. m. m. umrl na vnetju pljuč v bolnišnici v Valjevu od vseh priljubljeni mladenič Janez Skrllec. Da je bil rajni pri vseh spoštovan, je pričala globoka potrtost njegovih domačih ter prijateljev. Še pred dobrim mesecem je vesel odhajal služiti kralju in domovini. Dragi Janez! Daleč od nas zakriva bratska zemlja tvoje mlado telo, a tvoj spomin živi v naših srcih. Ker si kot prvi član anovske Mladeniške zveze nas zapustil ter se preselil tja, kjer ni trpljenja in nadlog, tam kjer klije večno cvetoča pomlad in mladost. Njegovim domačim naše iskreno sožalje! Na svidenje onkraj groba!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Napaden je bil dne 26. m. m. ob 11. uri ponoči na veliki cesti v Zihlavo grede s svojo ženo Franc Budja, čevljarški mojster, od znanih pretepačev Janeza Zamude in mizarskega vajenca Alojzija Sijane ter je dobil težke poškodbe na glavi. Mojstri, skrbite za boljšo vzgojo svojih vajencev. Kam pripelje človeka slaba tovarišija in nesrečni alkohol!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Dne 3. maja t. l. se je poročil g. Franc Pučko, bivši tajnik svetinjske posojilnice, s po celi furi dobro znano gđ. Miciko Antolič iz Strijane. Mlademu, nadebudnemu paru obilo sreče!

Teharje pri Celju. Sosedne župljane, posebno pa še častilce sv. Stefana iz Savinjske doline, opozarjamo, da se bo dne 10. maja vršila pri podružnici sv. Stefana slovesnost blagoslovitve treh novih zvonov. Pristrčno vsi povabljeni!

Teharje pri Celju. Zgodovinska, nedavno prenovljena cerkev sv. Stefana na Teharjih pri Celju dobi tri nove zvonove, kateri bodo v soboto, dne 9. t. m., ob treh popoldne slovesno prepeljani iz Stor k cerkvi na Teharje, v nedeljo, dne 10. t. m., pa ob priliki darovanja slovesne sv. maše ob desetih dopoldne blagoslovljeni in dvignjeni v zvonik.

Smartno ob Paki. Tukaj je po dolgi in mučni bolezni umrl vrl mladenič Ivan Krevselj. Pokojni je bil dolgoletni načelnik tukajšnjega gasilnega društva, ki ga je častno spremljalo na njegovi zadnji poti. Kako je bil pokojni priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ki je bil nad vse veličasten. Udeležilo se je pogreba tudi sosedno gasilno društvo Paška vas z društveno zastavo, za kar mu bodi najlepša hvala. Naše sožalje žalujoči rodbini. Naj Ti bo, dragi Ivan, zemljica lahka!

Naraplje pri Rečici. No, Lipe, ali si videl danes zjutraj Nackovega Petra, ko je šel na Rečico in videti je bil strašno razburjen. — Lipe: Tiho bodi, moj ljubi Peregrin! Nackov Zeter je zato tako razburjen, ker ga je »Slovenski Gospodar« zadnjič malo okračal, sedaj je rekel, da bo vse farške cajtenge zaplenil, in ravno zato je šel v posvet k peku Faganelu in k samemu generalštab-načelniku nadučitelju Zemljiču, kako uničiti te cajtenge, ki njemu toliko bridkih uric povzročajo. Veš, Peregrin, kakor sem pozneje zvedel, so se takoj sestali skupaj pek Faganel, Nackov Peter in Zemljič. G. nadučitelj Zemljič so rekli: Ljuba moja komarota, ne morem Vama nič pri tem pomagati, najbolje je, da smo vsi trije kar tiho, da ti preklicani klerikalci več ne zvedo za nas. Kakor vesta, imamo maslo na glavi. Lahko pridemo vsi trije na imenitno tržko lipo, kakor sta bila vidva na dan volitev.

Rečica ob Savinji. G. urednik, evo Vam še nekaj odlomkov iz dr. Pivkovega shoda, ki se je vršil pri gostilničarju Hriberniku v Nizki. Da je dr. Pivko imel tu shod, ima poleg Nackovega Petra in peka Faganela zasluge tudi Hriberski Joža, saj je šel Pivkova osebno povabiti v Beograd, saj zdaj govori okoli, da je v Beogradu videl samega Miklavža Pašiča in da je bil menda pri njem na večerji in mu je Pašič obljubil vso škofovo posest. Na dan shoda je bila Hriberska hiša vsa v zelenju, da dostojno sprejme samega dr. Pivka. Gdč. Repenšekova je tudi prinesla v nežni kratki obleki dr. Pivkoto krasen šopek, kar je Pivka iznenadilo in je rekel, da isti šopek ponese svojim otrokom, pač smola za gđ. Repenškovo, ki je mislila, da je še dr. Pivko samski. Shod je otvoril sam Nackov Peter, ki je predlagal predsednikom nadučitelju Zemljiču. To je tisti Zemljič, ki je glavni kolovodja rečičkih demokratov in ki ob vsaki priliki pravi, da je nevtralen, dočim dela vedno proti naši stranki. Druge nesreče ni bilo, samo da se je udrihalo po naši stranki in da je gostilničarju Hriberniku ostala vsa pečenka, ki jo je za ta imeniten shod pripravil.

Zagorje pri Kozjem. Naznanja se ysem romarjem in častilcem Matere božje v Zagorju, da se vršita po stari navadi tudi letos dva glavna romarska shoda in sicer: I. imenovani »Zagorski shod« tri dni po prazniku Vnebohoda, t. j. dne 22., 23. in 24. maja. II. »Leskovski shod« v nedeljo pred sv. Lovrencom, t. j. dne 9. avgusta. Pri obeh shodih popolni odpustki. Vabijo se posebno letos romarji k Materi božji v Zagorje, ker so z novodošlim, nam gorečim dušnim pastirjem zopet oživele stare krščanske sege. Poskrbelo se bo za večje število pridigarjev in spovednikov.

Gospodarske vesti.

Preizkusi gnojenja pri okopavinah. Koruza, krompir in krmska pesa potrebujejo za svoj razvoj precej dušika. To nam jasno dokazujejo nešteti preizkusi, izvedeni drugod, pa tudi pri nas. Tako nam kažejo gnojilni preizkusi, ki so se izvedli na okopavinah v minulemu letu, sledečo sliko: Kuruza, pognojena z 250 kg čilskega solitra po ha, je dosegla povprečni večji pridelek od 500 kg zrnja in 700 kg koruznice. Če računamo čilski soliter po 5 din. 1 kg, koruzo po 3 din. in koruznico po 1/2 din., nam je tako

gnojenje doneslo na ha 450 din. čistega dobička (na oral 256 din.). Krompir, pognojjen z enako množino čilskega solitra, je dal na pognojni ploskvi za 3100 kg več gomolja, kakor na negnojni. Vzemši ceno krompirja samo po 1 din., smo dosegli čisti dobiček od 1850 din. na ha (1054 din. na oral). Krmska pesa, enako pognojena, je vrgla po ha 4120 kg več pese. Vzemimo ceno pesi samo 1/2 din. za kg, dobimo večji izkupiček od 3090 din., ki nam ga da tako gnojenje. Čisti dobiček pri tem je pa znašal 1840 din. na ha (1044 din. na oral). Ti kratki podatki naj zadostujejo kot dokaz učinkovitosti tega gnojila. S čilskim solitrom se gnoji pri prvem okopavanju koruze, krompirja in pese, pri čemer se ta sol raztrosi enakomerno po vsej zasejani ploskvi. Kmalu raztopi dež in zemeljska vlaga to gnojilo in ga spravi v zemljo h koreninam rastlin. Tudi letos se bodo nadaljevali zgoraj navedeni preizkusi in dobi vsak, kdor se za eno ali drugo rastlino pripravi, za posamezen preizkus po 2 1/2 kg čilskega solitra brezplačno. Obenem prejme tudi navodilo, kako mora pravilno gnojiti. Zavežati se pa mora na posebni prijavnici, da bo preizkus natančno po navodilih izvedel in o uspehih poročal. Prijaviti se je čimprej Poddelegaciji proizvajalcev čilskega solitra v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 16.

Mariborski tržni dan dne 2. maja 1925. Ta dan je bilo deževno vreme in zraven tega je pa tudi bil oster in mrzel veter, ali kljub temu je bilo 34 slaninarjev na trgu, ki so prodajali po dosedanji ceni in sicer svinjsko meso po 25 do 35 din., slanino po 21 do 25 din. in drob po 20 din. 1 kg. Domači mesarji so vstrajali pri svojih dosedanjih cenah. — Perutnine je bilo komaj 100 komadov in med temi ena raca, ki so jo prodali za 80 din. Drugače so pa bile cene, kakor pretečeni teden 20 do 50 din. 1 komad. — Domačih zajčkov ni bilo na trgu. Kozlički so se prodajali po 40 do 75 din. komad. — Krompir, sadje, zelenjava in druga živila: Krompirja je pripeljal samo en kmet en voz na trg in ga je prodajal po 10.50 din. mernik. Drugi zelenjavi so bile cene iste kakor pretečeni teden, samo solate je bilo v veliki obilici na trgu in se je prodajala po 25 para kupček, oziroma glavnata po 1 dinar veliki komad. Jajca so stala 75 para do 1.25 din. komad, maslo pa je v ceni padlo in je stalo samo 46 din. kg. Drugače pa so tudi druga živila ostala pri dosedanji ceni. — Lesna in lončena roba: Bilo je prav malo in se je prodajala po 50 para do 50 din. komad. — Seno in slama: Kmetje so pripeljali v sredo, dne 29. aprila, štiri vozove sena in šest vozov slame na trg in so prodajali seno po 75 do 85 din., slamo pa po 50 do 65 din. 100 kg.; v soboto, dne 2. t. m., pa radi deževnega vremena ni bilo niti sena niti slame na trgu.

Mariborsko sejmsko poročilo. Dne 28. aprila 1925 se je priglasilo na sejm: 2 konja, 2 bika, 71 volov in 136 krav, skupaj 211 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8. do 9.50 din., poldebili voli od 7 do 8 din., plemenski voli od 6 do 7 din., biki za klanje od 7.50 do 9 din., glavne krave debele od 5.50 do 6.50 din., plemenske krave od 4.75 do 5.25 din., krave za klobasarje od 3 do 4.25 din., molzne krave od 4.50 do 5.50 din., breje krave od 4.50 do 5.50 din., mlada živina 7.75 din. Prodalo se je 112 komadov. — Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 20 din., II. vrste 16 do 17.50 din., meso od bikov, krav in telic 15 din., telečje meso I. vrste 20 do 22.50 din., II. vrste 17.50 din., svinjsko meso sveže 15 do 30 din. 1 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 1. maja 1925 se je pripeljalo 340 svinj in 6 koz, 1 ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75 do 100 din., 7—9 tednov stari 125 do 150 din., 3—4 mesece stari 225 do 325 din., 5—7 mesecev stari 425 do 525 din., 8—10 mesecev stari 680 do 780 din., 1 kg žive teže 13 do 14 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17.50 din. Kozja komad 250 din. Ovca 150 din. Prodalo se je 198 komadov.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61 do 62 din., italijanska lira 2.55 din., francoski frank 3.26 din., čehoslovaška krona 1.84 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 8.32 centimov.

ZAVŽIVAJMO VEČ SADJA!

Pomen sadja v človeški prehrani je ponekod še vse premalo znan. V južnih deželah je bilo sadje prva hrana človeka, še preden je spoznal vrednost raznega žita. To je bilo mogoče tem prej, ker so nekateri južni sadeži, kot bisangi, datelji, kruhovci, fige in melone poleg raznovrstnih mandeljnov, orehov in kostanjev nudili človeku vse oni snovi, ki so potrebne za popolno prehrano njegovega telesa. Drugače je bilo seveda s prebivalci severnih krajev, ki so prišli v te kraje domnevno še le ko so že poznali pridelovanje žita ter ga v ta namen prinesli tudi seboj.

Če so že naši predniki v srednji Evropi čislali sadje kot važno hranilo, potem tudi mi ne bomo šli preko tega in ga prezirali. Tudi dandanes naj služi sadje kot izborni prigrizek k vsem drugim živilom.

Sadje je eno najzdravejših živil, ker čisti kri in pospešuje prebavo. Najbolje ga je zavžiti v surovem stanju. Jabolka, črešnje, zlasti pa brusnice in razne jagode učinkujejo pomirjevalno na živčevje pospešujejo odvod telesnih iztrebkov in gasijo žejo. Prazen je izgovor tistega, ki pravi, da ne prenaša sadja. Kdor sadje domnevno ne prenese, se mora privaditi, da ga prenese.

Pisec teh vrst morem potrditi resničnost zgornjih navedb iz lastnega življenja. V svojih šolskih letih sem bil naravnost ogrožen s sadežjedec. Kot šolar sem imel nalogo, pred odhodom v šolo pobrati v domačem sadovnjaku vso sadje, ki je čez noč popadalo na tla. Pri tem opravihi sem najlepše sadeže spravil vselej v svoj želodec. Moja hrana pred poukom je obstojala večji del iz samega sadja. Pri tem so izgledala moja lica kot kri